

Czwartek, 26 listopada 2009 r.

15. wzywa Radę i Komisję do przeprowadzenia szczegółowej oceny polityk implementacyjnych w dziedzinie demokracji i praw człowieka prowadzonych w Laosie i Wietnamie od czasu podpisania porozumień o partnerstwie i współpracy do poinformowania Parlamentu o jej wynikach;

*

* *

16. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządóm i parlamentóm państw członkowskich, rządóm i parlamentóm Wietnamu i Laosu, sekretariatowi Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN), Wysokiemu Przedstawicielowi ONZ ds. Praw Człowieka oraz Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Chiny: prawa mniejszości a stosowanie kary śmierci

P7_TA(2009)0105

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie Chin: prawa mniejszości a stosowanie kary śmierci

(2010/C 285 E/14)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 1 lutego 2007 r. ⁽¹⁾ oraz z dnia 27 września 2007 r. ⁽²⁾ na rzecz powszechnego moratorium na karę śmierci,
- uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ z dnia 18 grudnia 2007 r. (A/RES/62/149) oraz rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ z dnia 18 grudnia 2008 r. (A/RES/63/168), zatytułowane „Moratorium na stosowanie kary śmierci”,
- uwzględniając deklaracje prezydencji w imieniu Unii Europejskiej, odpowiednio z dnia 29 października 2009 r. w sprawie egzekucji dwóch Tybetańczyków, Lobsanga Gyaltsena i Loyaka, oraz z dnia 12 listopada 2009 r. w sprawie egzekucji dziewięciu osób pochodzenia ujgurskiego w następstwie zamieszek w dniach 5-7 lipca 2009 w Urumczy w Autonomicznym Regionie Sinkiang Ujgur (XUAR),
- uwzględniając art. 35, 36 i 37 Konstytucji Ludowej Republiki Chin, które gwarantują wszystkim obywatelom, odpowiednio, wolność słowa i wolność wyznania oraz uznają wolność osobistą za „nienaruszalną”,
- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Chin, a w szczególności rezolucję z dnia 13 grudnia 2007 r. w sprawie stosunków między UE a Chinami ⁽³⁾,
- uwzględniając seminarium UE-Chiny w dniach 18-19 listopada 2009 r. oraz dwudziestą ósmą rundę dialogu UE-Chiny na temat praw człowieka, przeprowadzoną w dniu 20 listopada 2009 r. w Pekinie,

⁽¹⁾ Dz.U. C 250 E z 25.10.2007, s. 91.

⁽²⁾ Dz.U. C 219 E z 28.8.2008, s. 306.

⁽³⁾ Dz.U. C 323 E z 18.12.2008, s. 489.

Czwartek, 26 listopada 2009 r.

- uwzględniając dwudziestą siódmą rundę dialogu UE-Chiny na temat praw człowieka przeprowadzoną w dniu 14 maja 2009 r. w Pradze,
 - uwzględniając dwunasty szczyt UE-Chiny, który ma się odbyć w dniu 30 listopada 2009 r. w Nanjing,
 - uwzględniając art. 122 ust. 5 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Unia opiera się na poszanowaniu wartości takich jak wolność, demokracja i przestrzeganie praw człowieka oraz na poszanowaniu praworządności, a także mając na uwadze, iż Unia uważa przestrzeganie tych niezbywalnych praw za warunek konieczny pokojowego życia w społeczeństwie,
- B. mając na uwadze, że obecnie negocjowane nowe partnerstwo strategiczne UE-Chiny jest bardzo ważne dla przyszłych stosunków między Unią a Chinami oraz że prawdziwe partnerstwo musi opierać się na wspólnych wartościach,
- C. mając na uwadze, że w dniu 8 maja 2009 r. Unia wezwała do złagodzenia wyroków śmierci wydanych przez trybunał ludowy średniego szczebla w Lhasie w odniesieniu do kilku Tybetańczyków w następstwie zamieszek w Lhasie w marcu 2008 r.,
- D. mając na uwadze, że w pierwszych dniach lipca 2009 r. w XUAR wybuchła fala najgorszej od dziesięcioleci przemocy etnicznej po tym, jak ujugurscy demonstranci wyszli na ulice i, powodując ofiary, zaatakowali Chińczyków Han w Urumczy na znak protestu przeciwko atakom na ujugurskich robotników fabrycznych w południowych Chinach w czerwcu 2009 r.; mając na uwadze, że według oficjalnych danych 197 ludzi straciło życie, a ponad 1 600 zostało rannych,
- E. mając na uwadze, że w celu zapewnienia możliwości pokojowego współżycia Tybetańczyków i Ujgurów, dwóch głównych mniejszości etnicznych w Chinach, z przeważającą większością ludności Chin, należącej do grupy etnicznej Han, istotne znaczenie ma rozpoczęcie szczerego, stałego i opartego na wzajemnym szacunku dialogu,
- F. mając na uwadze rosnące niezadowolenie i oburzenie wśród ludności ujugurskiej – w przeważającym stopniu muzułmańskiej i mającej wspólne więzi językowe i kulturowe z ludnością Azji Środkowej, a stanowiącej prawie połowę dwudziestomilionowej populacji Sinkiangu – skierowane przeciwko głównie należącym do grupy etnicznej Han władzom chińskim oskarżanym o uważne obserwowanie i ograniczanie praktyk religijnych w kontekście dyskryminacji w zakresie zatrudnienia i marginalizacji ich grupy etnicznej w regionie; mając na uwadze, że bez odpowiedzi pozostało wezwanie pozarządowych organizacji praw człowieka skierowane do społeczności międzynarodowej, aby na miejsce zamieszek wysłać niezależny zespół dochodzeniowy,
- G. mając na uwadze, że Chińska Republika Ludowa wyraziła pragnienie harmonijnych stosunków etnicznych w XUAR,
- H. mając na uwadze, iż w raporcie Human Rights Watch zakwestionowano zasadność wyroków wydanych na Tybetańczyków skazanych za przestępstwa podczas zamieszek w marcu 2008 r. i stwierdzono, że niektóre procesy sądowe odbyły się potajemnie w nieujawnionych terminach i że Tybetańczykom odmówiono dostępu do prawdziwej obrony prowadzonej przez adwokatów, których wyboru sami dokonali,
- I. mając na uwadze, że praktyki religijne w Chinach podlegają ograniczeniom i są ściśle kontrolowane przez państwo,
- J. mając na uwadze, że karę śmierci stosuje się w Chinach w przypadku 68 rodzajów przestępstw, łącznie z przestępstwami bez użycia przemocy, takimi jak oszustwa podatkowe i przestępstwa narkotykowe,

Czwartek, 26 listopada 2009 r.

1. przypomina, że od dawna sprzeciwia się stosowaniu kary śmierci we wszystkich przypadkach i we wszystkich okolicznościach; przypomina zdecydowane zaangażowanie UE w działania na rzecz zniesienia kary śmierci na całym świecie i po raz kolejny podkreśla, że zniesienie kary śmierci przyczynia się do umocnienia godności ludzkiej i stopniowego rozwoju praw człowieka;
2. uznaje pozytywną decyzję Najwyższego Trybunału Ludowego w styczniu 2007 r. dotyczącą dokonywania rewizji wyroków śmierci, ale ubolewa, że nie doprowadziło to do znaczącego spadku liczby egzekucji w Chinach; pozostaje zaniepokojony faktem, że Chiny nadal wykonują największą liczbę egzekucji na świecie;
3. wzywa zatem chiński rząd do przyjęcia moratorium na wykonywanie kary śmierci, natychmiast i bezwarunkowo, co postrzegane jest jako kluczowy krok w kierunku zniesienia kary śmierci; zdecydowanie potępia egzekucje dwóch Tybetańczyków, Lobsanga Gyaltsena i Loyaka, oraz dziewięciu osób narodowości ujurskiej, odpowiednio w następstwie wydarzeń, które miały miejsce w marcu 2008 r. w Lhasie, i zamieszek w dniach 5-7 lipca 2009 r. w Urumczi; wzywa władze chińskie do wstrzymania wszelkich pozostałych wyroków śmierci wydanych przez trybunały ludowe średniego szczebla w Lhasie i Urumczi i do zamiany tych wyroków – w przypadku osób należycie uznanych za winne aktów przemocy – na kary pozbawienia wolności; potępia też wyroki śmierci z zawieszeniem na dwa lata, jakie w następstwie marcowych protestów otrzymali Tenzin Phuntsog i Kangtsuk, oraz dożywotniego pozbawienia wolności Dawy Sangpo, a także podkreśla swoje zaniepokojenie dotyczące niepewności co do zapewnienia im sprawiedliwego procesu;
4. ponownie wzywa Chiny do ratyfikowania Międzynarodowego Pakty Praw Obywatelskich i Politycznych (ICCPR); wyraża ubolewanie z powodu częstych przypadków dyskryminującego traktowania mniejszości etnicznych i religijnych w Chinach;
5. podkreśla, że w kwietniu 2009 r. rząd chiński opublikował swój pierwszy krajowy plan działań w zakresie praw człowieka na lata 2009-2010, który ma w szczególności na celu poprawę sytuacji w dziedzinie ochrony praw obywatelskich poprzez egzekwowanie prawa i działalność sądową, eliminację arbitralnego uwięzienia, wprowadzenie zakazu wymuszania zeznań przy pomocy tortur i zapewnienie uczciwego i otwartego procesu; wzywa władze chińskie do podawania liczby wykonywanych egzekucji do wiadomości publicznej;
6. wzywa władze chińskie, aby podejmowały wszelkie wysiłki prowadzące do rozwoju dialogu chińsko-ujurskiego, do przyjęcia bardziej integralnej i kompleksowej polityki gospodarczej w Sinkiangu, mającej na celu wzmocnienie własności lokalnej, oraz do ochrony kulturowej tożsamości ludności ujurskiej;
7. podkreśla, że dane dotyczące praw człowieka w Chinach budzą poważne zaniepokojenie; podkreśla potrzebę ścisłej kontynuacji pomiędzy wszystkimi rundami dialogu dialogu UE-Chiny na temat praw człowieka, z myślą o zapewnieniu stosowania obustronnie uzgodnionych zaleceń wynikających z poprzednich dialogów, w formie seminariów prawnych UE-Chiny na temat praw człowieka, którymi zwykle poprzedzono rundy dialogu i w których uczestniczyli przedstawiciele środowiska akademickiego i społeczeństwa obywatelskiego; wzywa Radę i Komisję, aby wprowadziły zniesienie kary śmierci oraz przestrzeganie prawa mniejszości etnicznych i religijnych jako punkty obrad na dwunasty szczyt UE-Chiny, który odbędzie się w dniu 30 listopada 2009 r., oraz aby starały się o włączenie do nowej, obecnie negocjowanej umowy o partnerstwie i współpracy klauzuli dotyczącej poszanowania praw człowieka w Chinach;
8. wzywa władze chińskie do natychmiastowego zakończenia kampanii „mocne uderzenie”, która tłumi prawa mieszkańców XUAR, ignorując jednocześnie przyczyny niepokoju;
9. apeluje, aby ponownie nawiązano szczery i ukierunkowany na wyniki dialog między rządem chińskim a przedstawicielami Dalajlamy, oparty na „Memorandum w sprawie prawdziwej autonomii ludności Tybetu” oraz prowadzący do pozytywnej, istotnej i znaczącej zmiany w Tybecie, spójnej z zasadami nakreślonymi w konstytucji i prawodawstwie Chińskiej Republiki Ludowej;

Czwartek, 26 listopada 2009 r.

10. ponownie wyraża solidarność z ofiarami wydarzeń w Urumczy (XUAR) w lipcu 2009 r., uznając, że państwo ma obowiązek utrzymywania porządku publicznego; jest jednak zaniepokojony doniesieniami o nieproporcjonalnym wykorzystaniu siły przeciw etnicznym Ujgurom oraz znaczną liczbą dokonanych wśród nich zatrzymań;

11. wzywa władze chińskie do zadbania, aby osobom zatrzymanym w związku z wyżej wspomnianymi wydarzeniami zagwarantowane zostało humanitarne traktowanie w areszcie oraz uczciwy proces zgodny z prawem międzynarodowym, w tym dostęp do wybranych przez nich samych prawników, domniemanie niewinności oraz proporcjonalne wyroki wobec osób uznanych za winne;

12. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządów państw członkowskich, Radzie Europy, Radzie Praw Człowieka ONZ oraz rządowi Chińskiej Republiki Ludowej.
